

DRUHY PODMĚTU

PODMĚT

- Podmět je větný člen, který vyjadřuje původce děje, činnosti, stavu nebo vlastnosti
- Podmět tedy vyjadřuje, co někdo nebo něco dělá nebo jaký je
- Podmět vyjadřuje, o kom nebo o čem nám něco říká přísudek
- Ptáme se otázkou 1. pádu – Kdo, co něco dělá?

VYJÁDŘENÝ PODMĚT

- Podmět, který je ve větě slovně vyjádřen, se nazývá **podmět vyjádřený**
- V minulém čase v koncovce přísudku (např. šli, žily, tancovala), říkáme v příčestí minulém, **píšeme i nebo y**.
- ! Rozhodujeme podle rodu podmětu:

- **OPAKUJEME!**

rod mužský životný

→ v příčestí minulém píšeme **i**

rod mužský neživotný

→ v příčestí minulém píšeme **y**

rod ženský

→ v příčestí minulém píšeme **y**

rod střední

→ v příčestí minulém píšeme **a**

PŘÍKLADY VĚT

Příklady vět – podmět vyjádřený

Rod mužský životný:

Psi štěkali_i. Chlapci běželi_i.

Rod mužský neživotný:

Stromy kvetly_y. Hrnky se rozbily_y.

Rod ženský:

Dívky zpívaly_y. Růže voněly_y.

Rod střední:

Mláděta skotačila_a. Auta projela_a.

!!! Je-li podmětem slovo děti, píšeme v příčestí minulém vždy y

Děti běhaly_y. Děti se smály_y. Děti se radovaly_y.

NEVYJÁDŘENÝ PODMĚT

- Podmět, který není ve větě vyjádřen slovně, ale známe ho, nazýváme **podmět nevyjádřený**
- Podmět si můžeme domyslet z předcházejících vět nebo ze situace
- **Příklady vět:**

Uklidila jsem si pokoj. (Já) = Podmět nevyjádřený - Já

Přijedete zítra? (Vy) = Podmět nevyjádřený – Vy

! Pro minulý čas platí:

Pokud nemůžeme vyloučit, že je v podmětu rod mužský životný,

v přičestí minulém píšeme vždy i. Jinak píšeme y nebo a.

PŘÍKLADY VĚT v minulém čase

- Věty v minulém čase s nevyjádřeným podmíněm:

Šli jsme do města. (My)

V nevyjádřeném podmíněm může být rod mužský životný, proto píšeme v příčestí minulém **i**.

Podívali se na obrázky. (Oni)

V nevyjádřeném podmíněm může být rod mužský životný, proto píšeme v příčestí minulém **i**.

Pozorovali jste na obloze hvězdy. (Vy)

V nevyjádřeném podmíněm může být rod mužský životný, proto píšeme v příčestí minulém **i**.

NĚKOLIKANÁSOBNÝ PODMĚT

- Podmět, který je vyjádřen několika výrazy, nazýváme **několikanásobný podmět**.
- Jednotlivé členy několikanásobného podmětu oddělujeme čárkami nebo spojkou
- **Příklady vět:**

Milan, Jan a Tomáš čekají před kinem.

Hana, Eiška, Jana a Jirka jdou ven.

! Pro minulý čas platí:

Je-li v několikanásobném podmětu alespoň jeden podmět rodu mužského životného, **píšeme v příčestí minulém i**.

V ostatních případech píšeme v příčestí minulém **y**.

PŘÍKLADY VĚT v minulém čase

- Věty v minulém čase s několikanásobným podmětem:

Dana a Pavel pracovali_i v Benešově.

V několikanásobném podmětu je podmět rodu mužského životného (Pavel), proto v příčestí minulém píšeme **i**.

Dana, Pavel a Milena jeli_i na výlet.

V několikanásobném podmětu je podmět rodu mužského životného (Pavel), proto v příčestí minulém píšeme **i**.

Dana, Pavel a Miloš okopávali_i záhony.

V několikanásobném podmětu je podmět rodu mužského životného (Pavel i Miloš), proto v příčestí minulém píšeme **i**.

Dana, Jana a Olga pomáhaly_y s výzdobou třídy.

V několikanásobném podmětu není podmět rodu mužského životného, proto v příčestí minulém píšeme **y**.